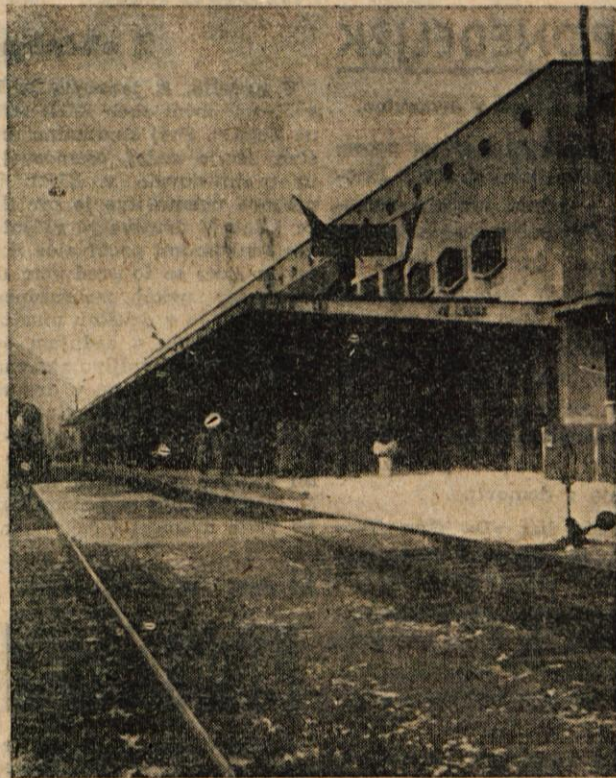

Glas

Glasilo SZDL za Gorenjsko

Gorenjske

Izdaja: Gorenjski tisk / Ureja:
Uredniški odbor / Odgovorni
urednik: Slavko Beznik
Telef. uredništva 475 — uprave 190
/ Tekoči račun pri NB Kranj števil.
61-KB-1-Z-135 / Izhaja v ponedeljek
in petek / Naročnina: letna 600, pol-
letna 300, mesečna 50 dinarjev.

Mogočna postaja, potreba in kras Jesenic

Z večjo odločnostjo ustanavljamo organe družbenega upravljanja v trgovini

Nič več odlašanja

Kako so se lotili ustanavljanja svetov potrošnikov v kranjski občini

Na Gorenjskem je družbeno upravljanje zajelo širok krog ljudi. Vsak deseti volivec je že vključen v samoupravne organe. Z uvajanjem svetov potrošnikov pa bomo aktivizirali mnogo novih državljanov in jih vključili v to šolo, ki praktično usposablja in izobražuje državljane v politično in gospodarsko razgledane ljudi, ki s svojim odločanjem, nasveti in družbeno kontrolo, mnogo prispevajo v boju za izvajanje socialističnih načel v našem jugoslovanskem gospodarstvu.

VEČ KOT ŠEST MESECEV je že, kar je izšla Uredba, ki določa ustanavljanje svetov potrošnikov. Uvajanje teh organov družbene samouprave na področju trgovine pa si pri nas prepočasno utira pot. Na sestankih okrajnega vodstva Socialistične zveze in nekaterih občinskih odborov, ki so bili v tem času, je bilo ugotovljeno, da bi bilo vsako odlašanje z ustanavljanjem svetov potrošnikov samo škodljivo, hkrati pa popolnoma neupravičeno. To predvsem zato, ker se potrošniki namenjajo zanje in so pripravljeni pomagati trgovini, da bi mogla čimbolje opravljati svojo vlogo posredovalca med proizvajalcem in potrošnikom.

Prav zato bi svete potrošnikov v okraju že ustanovili, če

ne bi bilo neupravičenega čakanja na dopolnitev Uredbe o družbenem upravljanju v trgovini in razpravljanja o kompetencah, ki naj jih ti organi imajo. Nekateri občinski ljudski odbori pa so »iz previdnosti« čekali drug na drugega, češ bolj je počakati na prve izkušnje.

Ti razlogi pa nikakor ne morejo biti opravičilo, da smo čakali vse do sedaj, še manj pa, da bi čakali še naprej. Imamo dovolj pozitivnih izkušenj o družbenem samoupravljanju v gospodarstvu, prosveti, šolstvu. Zato je svet za gospodarstvo OLO Kranj sprejel sklep, naj občinski odbori takoj začno pripravljati volitve svetov potrošnikov. Volitve naj bi se zaključile v februarju.

SVETE POTROŠNIKOV BOMO VOLILI NA ZBORIH POTROŠNIKOV

V KRANJSKI OBČINI so se dobro lotili te naloge. Občinski odbor SZDL in Občinski ljudski odbor sta napravila podoben načrt. Na zadnji seji je ljudski odbor že sprejel Odlok o ustanovitvi potrošniških svetov. Odločili so se, da bodo svete potrošnikov volili za vse trgovine, kjer je mogoče določiti krog potrošnikov, na zborih potrošnikov. Svete potrošnikov bodo uvedli tudi v trgovine kmetijskih zadrug. Na zborih potrošnikov bo najprej član gospodarskega sveta pojasnil volivcem pomen družbenega samoupravljanja v trgovini, nato pa bodo volilci lahko razpravljali o okvirnih nalogah in težavah trgovine na določenem področju. Zbori potrošnikov bo nedvomno dosežen večji učinek, kot če bi ljudski odbor potrošniške svete imenoval. Zato bodo potrošniški sveti imenovani od ljudskega odbora le za take trgovine, pri katerih krajevno nikakor ni mogoče določiti kroga potrošnikov. Ljudski odbor bo imenoval član sveta na predlog občinskega odb. SZDL, Trgovinske zbornice in sindikata trgovskih in gostinskih uslužbencev.

V kranjski občini bodo na zborih potrošnikov izvolili 108 svetov potrošnikov po poslovalnicah in 9 svetov potrošnikov pri trgovskih podjetjih. Ljudski odbor pa bo imenoval 34 svetov potrošnikov pri poslovalnicah in 3 pri trgovskih podjetjih. Ko bo ustanavljanje potrošniških svetov v detajlstični mreži končano, jih bodo izvolili še v trgo-

vinu na debelo. V trgovini na debelo predvidevajo 13 potrošniških svetov.

(Nadaljevanje na 2. str.)

Otvoritev železniške postaje na Jesenicah Končno dograditev

Železniška postaja na Jesenicah - plod skrbi vse naše skupnosti - Slavnosti so prisostvovali številni gostje z Jesenic in iz Ljubljane

Jesenice, 8. januarja. PO DVANAJSTIH LETIH SO DELAVSKE JESENICE DOBILE ŽELEZNIŠKO POSTAJO. Dograditev tega lepega poslopja se je vlekla vse od leta 1952. Končno pa je z današnjim dnevom rešen eden izmed perečih ko-

munalnih problemov Jesenic. Postaja bo odslej služila svojemu namenu in izpolnila mestno lice tega kovinarskega središča na Gorenjskem.

Nad 2.000 ljudi se je zbralo okoli 11. ure pred vhomom v železniško postajno poslopje. Ta dolgo pričakovani trenutek se je začel z otvoritvenim in hkrati pozdravnim govorom predsednika občinskega ljudskega odbora Jesenice, Maksa Dolinarja, ki je dejal:

»Vsi Jeseničani smo veseli, da lahko danes gledamo novo postajno poslopje, ki bo v ponos vsemu mestu. Veseli smo, da smo pridobili nov objekt v našem mestu. Nova postaja se veseli tudi na tisoče delavcev in uslužbencev, ki dnevno potujejo na delo na Jesenicah in v Jesenic v druge kraje. In končno, nove postaje so veseli vsi izletniki in turisti ter vsi tisti delovni ljudje, ki bodo kakorkoli uporabljali novo postajno poslopje.«

Za njim je spregovoril direktor Direkcije železnice iz Ljubljane Danijel Lepin. Dejal je, da je jeseniška postaja največja obmejna postaja v Jugoslaviji. Poudaril je, da so železničarji v skrajno nepovoljnih pogojih opravljali svojo vsakodnevno službo kljub iz dneva v dan rastočemu prometu. Samo tranzitni promet čez Jesenice, ki je znašal leta 1954 598.000 ton blaga, se je leta 1955 povečal na 1.029.000 ton, leta 1956 pa je znašal celo 1.940.000 ton. Skozi jeseniško železniško vozlišče gre letno 44% vsega jugoslovanskega tovornega prometa in 40% potniškega.

Slavnost je dosegla svoj vršek, ko je spregovoril zvezni ljudski poslanec France Perovšek. Preden je predal ključ železniškega postajnega poslopja predsedniku delavskega sveta železniške postaje Jesenice Jožetu Milnerju, je naslovil na prisotne nekaj besed:

»Vse, kar smo do sedaj do-

segli, smo dosegli s precejšnjimi težavami. Vendar uspehi niso izostali. Gremo po poti, ki nam je bila lastna že ves čas narodnoosvobodilnega boja, zlasti pa v naši povojni graditvi. In sedaj, ko ocenjujemo to prehojeno pot, lahko ugotovimo, da o njej dovolj zgornjo pričajo doseženi uspehi in vse pomanjkljivosti jih nikakor ne morejo ovreči. Danes je važno, da govorimo, kaj storiti v prihodnje, da bi se osnove naše socialistične skupnosti še bolj razrasle in pripomogle k dvigu življenjske ravni našega delovnega človeka.«

Železniško postajno poslopje na Jesenicah, ki je resnično mogočna stavba, je gradilo po načrtih ing. Rormana splošno gradbeno podjetje »Primorje« iz Ajdovščine s pomočjo 37 različnih obrtnih podjetij.

Slavnosti, ki je presegla okvire Gorenjske, so razen Jeseničanov prisostvovali tudi številni gostje, med katerimi smo zapanili predsednika republiškega zbora Ljudske skupščine LRS Jožeta Rusa, predsednika OO SZDL Kranj Mirka Zlatnerja, podpredsednika OLO Kranj Ivana Bertoničja-Johana ter Dušana Horjaka in mnoge druge.

S konference ZB v Kamniku

Več skrbi za strokovno vzgojo

Kamnik, 8. januarja.

Danes dopoldne je bil v mali dvorani kulturnega doma v Kamniku ustanovni občini zbor organizacije Zveze borcev za organizacijo Zveze borcev za delovnega predsednika zborovanja, na katero so vse dosedanje krajevne organizacije poslale 160 delegatov, je bil izvoljen tov. Josip Jeras. Po izčrpnem poročilu, ki ga je podal dosedanji predsednik ZB tov. Martin Dobovnik, se je začela živahna razprava. Delegati so želeli, da bi se čimveč delavske in kmečke mladine odločilo za študij na univerzi, ker so sredstva za štipendije dijakov, zlasti otrok padlih borcev, zagotovljena. Člani so ugotovili, da bi morali več skrbi posvetiti vzgoji naše mladine in jo seznanjati s slavnimi dogodki in borbami iz časov NOB ter povojne socialistične graditve. Na tem področju so doslej premalo storili tako člani Zveze borcev kakor tudi ostali državljani, ustanove in podjetja. Več pozornosti bi morali posvetiti tudi problemom izven armadne vzgoje naše mladine in problemom strokovnega usposabljanja borcev, da se bodo uveljavili v življenju.

V „Peko“ - vsi člani sindikata

Tržič, 8. januarja. Včeraj je bil redni letni občni zbor sindikalnega sveta v Tržiču, katerega so se udeležili tudi predsednik Okrajnega sindikalnega sveta Kranj France Pogačnik, predsednik občinskega sindikalnega sveta Kranj tov. Bečan, poslanec republiškega zbora proizvajalcev Jože Benedičič, sekretar občinskega komiteja Zveze komunistov tov. Hrovatič in zastopniki drugih organizacij.

Delo sindikalnega sveta od zadnjega občinskega zbora je v svojem poročilu orisal tajnik občinskega sindikalnega sveta Tržič Milan Zupan. Danes imamo na področju tržiške občine skupno s podružnico upokojeincev 18 sindikalnih podružnic. V teh je okoli 4.339 članov in 856 upokojeincev. V nekaterih podjetjih so celo vsi člani kolektiva tudi člani sindikalne podružnice. Tako je na primer »Peko« podružnica s stoddostno orga-

niziranim članstvom. Iz statistike je razvidno, da je na področju tržiške občine okoli 148 ljudi, ki niso včlanjeni v tej organizaciji. V kratkem pa bodo ustanovili svojo sindikalno organizacijo tudi učitelji in uslužbenci pošte. Vse premalo pa je opaziti sodelovanje z nekaterimi drugimi organizacijami ter pomoči društvom.

V BPT je 40% mladine

Tržič, 8. januarja. V dvorani Bombažne predilnice v Tržiču so se danes popoldan zbrali mladinci in mladinci tovarniškega aktiva LMS na svoji redni letni konferenci. Zbora so se udeležili tudi sekretar Okrajnega komiteja LMS Marjan Rožič, predsednik občinskega komiteja LMS Tržič Ivo Bergant, sekretar ZK BPT Alojz Jež, predsednik upravnega odbora Slavko Teran, predsednik sindikalne podružnice Gašper Golmajer in drugi zastopniki organizacij. Predsednik tovarniškega komiteja LMS BPT Hazim Hadjiomerović je v svojem poročilu orisal predvsem odnose Jugoslavije v zunanje političnem življenju ter zadnje najpomembnejše uspehe našega gospodarstva. Sekretar tovarniškega komiteja LMS BPT Dušan Goltes je poročal o konkretnem delu mladine tega kolektiva. Danes je mladina eden glavnih činiteljev pri nadaljnjem delu v podjetju, saj je od vse zaposlene delovne sile 40% mladine.

Izbirne tekme v smučarskih tehnikah na Pokljuki Tekočači za Cortina - določeni

Tekmovalcev 26, med njimi 4 Italijani - Kdo bo peti?

Pokljuka, 8. januarja. V okviru Gorenjske smučarske podzveze so bile danes izbirne tekme v tehnikah za smučarsko olimpijado v Cortini D'Ampezzo v Italiji in mednarodne smučarske tekme v Andermattu v Švici, kamor bo naša reprezentanca odpovala 19. januarja s. l. Tekmovanje je bilo za člane, ki so tekmovali na progi 15 kilometrov. Izven izbirne tekmevanja za olimpijado pa so bile tudi tekme v tehnikah na 7 kilo-

metrov za članice in 7 kilometrov za mladince. Ob 9. uri je ob ugodnem vremenu začelo tekmovalje, h kateremu se je prijavilo 26 članov, med njimi tudi italijanska ekipa s 4 tekmovalci. Za tekmovalje v tehnikah za članice se je prijavilo 5 članic iz dveh društev, medtem ko je pri mladincih tekmovalo le 5 članov. Večji del proge je potekal po travnatem terenu. Proga je bila brzinska in v pogledu vzponov neenako-

merna, višinska razlika pa je znašala približno 120 m. Rezultati tekem so povoljni, presenečenj ni bilo, pozdraviti pa je uspeh smučarskega kluba Triglav iz Kranja, katerega tekmovalci so zavzeli dostojna mesta med prvo desetorico.

Člani: tek na 15 km: 1. Kordež Matevž, Triglav Kranj 0.57.05 ure; 2. Janez Pavšič, Enotnost Ljubljana 0.57.44 ure; 3. Del Macco Italija 0.57.45 ure; (Nadaljevanje na 4. strani)

Posvet o gospodarskih vprašanjih

Kamnik, 7. januarja. Včeraj je bilo v Kamniku na pobudo občinskega odb. SZDL posvetovanje o aktualnih gospodarskih in političnih vprašanjih ter problemih v zvezi z nadaljnjim razvojem zadrugištva. Posvetovanju sta prisostvovala tudi predsednik občinskega ljudskega odbora Kamnik Janko Alfred in podpredsednik OZZ Ljubljana Franc Savinšek, ki sta v svojih referatih objasnila ta vprašanja. Po diskusiji so sprejeli tudi nekaj sklepov o nalogah, ki jih bodo izvedli s pomočjo kmetijskih zadrug, katerih je na območju kamniške občine trinajst.

Nad 2.000 Jeseničanov je prisostvovalo otvoritvi postajnega poslopja

Z občnega zbora KUD „Stane Žagar“ v Kropi

srednjeveške noše v kranjskem muzeju

»Galeb« na poti v domovino.

Predsednik Tito se po uspešnem državnem obisku v Etiopiji in v Egiptu vrača v domovino. »Galeb« je danes ponoci plul skozi Otrantska vrata in okoli polnoči zaplul v Jadransko morje. Med Kefalonijo in Itako je plul včeraj, v nedeljo okoli 14. ure. Vreme se je nekoliko poslabšalo, vendar to ne moti razpoloženja na »Galebu«, kajti vsi nestrpno pričakujejo svidenja z domovino.

Kitajski list »Da Gun Tao« komentira razgovore med predsednikom Titom in predsednikom egiptovske vlade Naserom in izjavlja, da je kitajsko ljudstvo skupno z jugoslovanskim in egiptovskim ljudstvom v boju za samostojnost in mir v svetu. List pozdravlja papore Jugoslavije v tej smeri.

Včeraj, v nedeljo se je sestal izvršni odbor centra neodvisnih v Franciji. S tem je začelo široko politično gibanje za sestavo nove vlade in grupacijo sil v parlamentu. Zasedanje parlamenta začne že 19. januarja. Ta teden se bo sestal tudi izredni kongres socialistov in poujadistov.

Član angleškega kabineta, bivši finančni minister Butler, je zavrnil govorice, da bo zamenjal sedanjega predsednika britanske vlade Edena. O tem, da bo Eden sprič ostrih napadov na politiko sedanje vlade odstopil, je poročal sicer dobro obveščeni »Observer«.

V jordansem delu Jeruzalema so danes, v nedeljo, spet izbruhnile demonstracije proti zahodnim silam. Tudi v ostalih delih Jordana ljudje demonstrirajo proti vključitvi Jordana v bagdaski pakt. Včeraj so bile demonstracije v Amanu.

Predsednik ZDA Eisenhower je izjavil, da se še ni odločil, če bo kandidiral na predsedniških volitvah, ki bodo to leto. Dejal pa je, da bo odslej že začel redno delati v Beli hiši.

Stalni odbor za razvoj gospodarstva v Indiji je razglasil splošne smernice drugega petletnega plana razvoja indijskega gospodarstva. Bistvena karakteristika novega plana je napredovanje socialističnega tipa gospodarstva v Indiji.

V egiptovskem pristanišču Aleksandriji so danes izkrcali 320 starih angleških tankov, namenjenih za egiptovsko vojsko.

V nedeljo, 8. januarja je bil v Kropi občni zbor KUD »Stane Žagar«. Prej sindikalno društvo se je sedaj osamosvojilo in preimenovalo v KUD. Od njegove ustanovitve je preteklo že 7 let. V društvu je vključen kar vsak sedmi prebivalec Kropice, in sicer so to predvsem delavci ter nekaj izobražencev. Po večini je v društvu mladina. Pregled dela v zadnjem letu je pokazal zadovoljivo aktivnost vseh sekcij. Tako se v dramski skupini udeležuje 40 članov in v preteklem letu so uprizorili kar pet novih del. Repertoar je bil solidno izbran. Za mladino so člani sekcije organizirali neke vrste dramski tečaj. Znanje,

ki so ga mladinci osvojili, so pokazali na javnem dramskem večeru. Tudi letos bodo nadaljevali s te vrste izobraževanjem mladega kadra. V okviru glasbene sekcije deluje že tradicionalna godba na pihala, orkester in pa redna glasbena šola. Letos so vpeljali stalne vaje za šolsko mladino. Seveda pa ne smem pozabiti tudi na pevce. Kroparji imajo ženski, moški in pa mešani zbor. Ti zbori so sodelovali na različnih proslavah in do sedaj samostojnega koncerta še niso pripravili. Aktivna je tudi šahovska sekcija in njeni člani prav radi sodelujejo na turnirjih. Vanjo je vključenih precej

pionirjev in pionirk. Ljudska univerza je priredila 12 predavanj z dokaj dobrim obiskom. Društvu se je pred kratkim pridružila tudi knjižnica, ki ima 850 knjig. Sedaj je dobila nove prostore v Sindikalnem domu. Člani so izrazili željo, da bi bilo treba poskrbeti za večjo izbiro čtiva. Seveda pa je tu vprašanje denarja. Do sedaj so vse organizacije nudile društvu znatno podporo in s subvencijami, ki so jih prejeli, so si kar lepo pomagali. Le za dokončno dograditev doma bi potrebovali še okoli 7 milijonov dinarjev. V nedograjnem delu predvidevajo telovadnico in dvorano za družabne prireditve. Zbor je sklepil, da bo dramska sekcija izbrala v bodoče več del iz naše bližnje preteklosti, iz NOB. Skušali se bodo množičneje udeleževati v javnem življenju, da bodo v resnici zaslužili ime narodnega heroja »Staneta Žagarja«, ki ga nosijo.

Otvoritev prve letošnje razstave v Mestnem muzeju v Kranju je zgodovinsko-muzejsko društvo povezal z občinim zborom društva. Po uvodnih besedah Crtomira Zorca je poročal o delu društva predsednik prof. Andrej Sarc. V svojem poročilu je prikazal napore društva pri začetnem delu in ureditvi muzejskih prostorov ter nadaljnjenealoge, ki bodo predvsem pri ureditvi muzeja narodnoosvobodilnega boja v Gradu na Pungratu. Kljub temu, da je Mestni muzej v Kranju pravzaprav šele pričel z delom, danes lahko iz statistike razberemo, da je po številu obiska med prvimi v Sloveniji.

Prvo letošnja razstava kopij fresk srednjeveške noše iz 15. in 16. stoletja je uredil Angelos Baš. Razstavljeno je 70 kopij, ki prikazujejo značilne motive noš na Gorenjskem, Dolenjskem

Zenska mestna noša iz 1520. leta. Freska je iz cerkve Sv. Primoža nad Kamnikom.

Studentje Poljanske doline v enotnem klubu

Pozdravimo skupna stremjenja

Ze pred leti so študentje v Zireh ustanovili svoj študentski klub. Misli in težnje o enotnem klubu v Poljanski dolini zaradi nekaterih subjektivnih in objektivnih stremljenj) tedaj ni bilo mogoče uresničiti. Pred dnevi pa so se zbrali študentje s področja gorenjevaške komune na ustanovni sestank e notnega kluba študentov vse Poljanske doline.

Nedvomno je podobna organizacija na tem področju koristna in potrebna, saj imajo nešteto problemov, ki jih bodo študentje prav v tej svoji organizaciji lahko reševali. Kot svojo prvo nalogo so sklenili povezati se z vsemi družbenimi organizacijami na terenu. Posebno skrb pa bo treba posve-

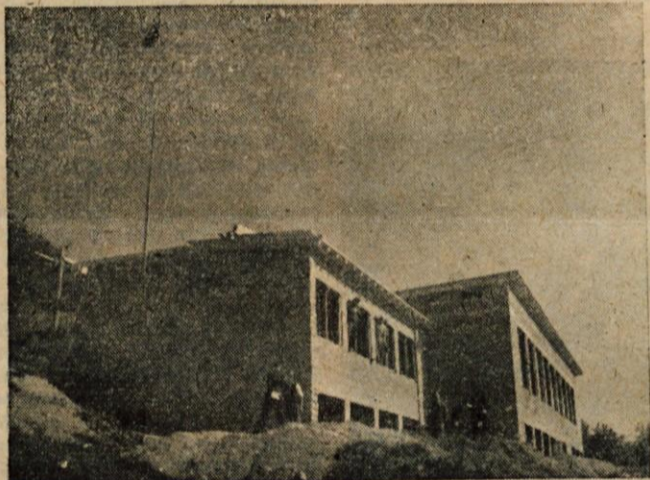
titi problemu štipendiranja komunskih ljudskih odborov. V komisijah za podeljevanje štipendij bodo morali sodelovati tudi študentje sami. Treba bo tudi, da si najdejo primerno razvedrilo.

Kljub temu, da je z delom posameznih študentskih klubov javnost dovolj seznanjena in čeprav so si študentje Poljanske doline postavili v svoj delovni program tako pomembne in pestre oblike svojega udeleževanja, je žalostna ugotovitev, da se predstavniki občinskega ljudskega odbora kot tudi predstavniki organizacij (SZDL in TVD), kaj malo zanimajo za delo študentov, saj se niso udeležili niti njihovega ustanovnega sestanka, čeprav so bili povabljeni. Morda pa bodo študentje s svojim delom kljub temu dokazali, da zaslužijo pozornost in upoštevanje!

—ko

HOČES RADIOAPARAT?

Za 600 dinarjev Ti ga ponuja »GLAS GORENJSKE«!

Nova osnovna šola v Dražgošah

Ob občinskem prazniku v Železnikih
DRAŽGOŠE - JANUARJA 1942

Dražgoše leže pod strmim robom Jelovice, ki se za njim dviga Kotlič (1410 m), sedaj imenovan Partizanski vrh. Z Jelovice sega gozd skoro do vasi, ki je na široko razprostrta. Zahodni del vasi imenujejo Pri cerkvi, ta se s seniki podaljšuje daleč pod Dražgoše; vzhodni del je Na pečeh, še dalje stoji sam zase zaselek Jelenščec. Z Jelenščem drži pot čez Jamnik v Kropi in v Savsko dolino. Nad zaselkom štrli iz pobočja Jelovice skalnat pomol Jelence, kjer je bila v borbah leta 1942 važna postojanka, sedaj ga imenujejo Bičkova skala.

V vas na Pečeh so prišli partizani — jeseniška in jelovška četa — dne 31. decembra 1941. Štab se je naselil v naši hiši. Naslednji dan so se nastanili tudi v vasi Pri cerkvi. Partizani se niso nič skrivali, ampak so nemoteno hodili po vasi. Politkomisar Žagar, učitelj iz Dobrave, Štane Merhar iz St. Vida, šofer Oskar z Bleda, ki je pozneje padel na Gorjušah, in Ivan Kocjanov z Bukovščice, ki je pozneje z Žagarjem vred padel nad Crngrobom. Tovariši Gregorčič in še nekdo drugi sta bila španska borca. Prezelj in Tonček iz Lesc je bil mitraljezec. Za kuharja so imeli nekega visokega Nemca, ta je ob umiku partizanov iz Dražgoš ušel nazaj k Nemcem. Med borci so bili bratje Kavčiči iz Škofje Loke, Janez

Sink (Jakcev) iz Selc, Drago Vraničar - Fedja iz Škofje Loke, ki je bil puškar. Vseh partizanov je bilo okrog 180, med temj okrog 150 borcev, toda oboroženih je bilo samo okrog 120. Imeli so 21 strojnih pušk (zbrojevke in »Piteau«). V petek, 9. januarja, je šla zjutraj ob treh iz Dražgoš patrolja treh mož (med njimi neki 16-letni fant iz Poljan) čez Smrečje proti Selcam. Pri kapelici v Selnici (četrt ure pred Selcami) je patrolja zapazila z brega pod seboj Nemce v belih haljah. Tisti fant iz Poljan je enega ustrelil. To je bilo ob štirih zjutraj. Še pred dnevom je bila patrolja nazaj v Dražgošah. Ko se je daniilo, so Nemci šli že z vseh strani proti Dražgošam, in sicer iz Rudnega, s Kališ, čez Laiše, od Jamnika in čez Novake. V naši hiši je ostal samo politkomisar Žagar, vsi drugi so bili razvrščeni na položajih. Bernard in Prezeljnov Tonček sta bila pri cerkvi, drugi so bili v zasedah po robih, po hlevih in po hišah, nekateri so bili tudi za betonskimi stebri vzpenjače, Biček je bil na skali Jelenci (sedaj Bičkova

skala). Tisti dan je bila megla. Nemci so se v megli približali. Naenkrat je megla izginila in naši so sekali Nemce v masah. Nemci so kar smučke stran metali. Precej jih je padlo. Od partizanov ta dan ni bil nihče ranjen ali zadet. Z Jamnika so gestapovci potiskali vojake, ki niso hoteli v boj, videč pred seboj že preveč žrtev. Ta dan je zgorela kot prva Železnikova hiša. Partizani so bili vse dan na istih položajih. Krmelj Matija je bil na Slemenu. Na krasu so imeli dva mitraljeza. V petek ponoči so se Nemci približali tema mitraljezoma, partizani so vsuli nanje ogenj in Nemci so se umaknili.

V soboto, 10. januarja 1942 so Nemci že zjutraj močneje streljali. Ta dan sta zgorela Hkauščev in Tinetov hlev. Takrat so prišli Nemci do pod vasi Na pečeh. Nekateri nemški vojaki so se zatekli v Anžetov hlev in niso hoteli naprej. Zato so gestapovci hlev zažgali. Zvečer so se Nemci speč umaknili. Topove so imeli nameščene pri Novakovi žagi. Zvečer so jih peljali nazaj do Presnikove žage. Ponoči so pobirali mrličje. To noč sva z Lojzeto Ambrožičem (Martincevim) peljala vsaj okrog dvajset partizanov čez Sleme, da bi zjutraj napadli nemško artilerijo, ki bi se vračala na položaj k Novakovi žagi. Med temi partizani so bili: Biček, Pečnik in Tonček Prezelj. Pri znamenju, kjer se cepita poti na Laiše in Kališe, smo srečali desetino, ki je šla k Sv. Mohorju po municijo. V tej desetini so bili Kavčiči iz Škofje Loke. Pod Slemenom je Tonček Prezelj, ki je hodil zadnji v vrsti, zapazil telefon-

ski vod in zaklical: »Stoj!« Vod smo prekinili in navili okrog 200 metrov žice. Nato smo zapazili nad seboj Nemce na smučeh. Umaknili smo se nazaj v vas. Streljanja ni bilo. Ta dan sem se šele proti večeru vrnil s konjem z Jelovice.

Nedelja, dne 11. januarja 1942 je bila za Dražgoše usoden dan. Streljanje se je začelo že ob prvem svitanju. Pokalo je od vseh strani. Nemci so streljali s dum-dumkami. Partizani so zelo varčevali z municijo, ker so jo morali vso na hrbtu znositi v Dražgoše. Komandant Gregorčič je naročal, naj nihče ne strelja prej, kot da je cilja gotov. Snega je bilo okrog en meter, na Jelovici do dva metra. Franc Eržen z Rudnega je povedal, da so Nemci ponoči vozili mrličje kot drva. Pri vzpenjači je nemška granata ta dan zadela betonski steber, ki stoji ob poti z vasi Na pečeh proti cerkvi. Tam so bili v zasedi trije borci. Tram je dva borca ubil, tretji je bil vse dan v nezavesti in je prišel v ponedeljek zjutraj ves ozebljen v vas Na pečeh. Pri Marincu je padel Benedičič, krojač z Jesenic. Njegovo truplo smo našli šele spomladi. V nedeljo zvečer je v Dražgošah gorelo več hiš.

V ponedeljek, 12. januarja 1942 so se v zgodnjih urah umaknili partizani iz Dražgoš. Od nas so zadnji odšli ob štirih zjutraj na Jelovico. Ob devetih dopoldne so prišli Nemci do naše hiše.

(Po pripovedovanju domačina Karla Jelence, »Loški razgledi« II.)

Volitve potrošniških svetov v trgovini

Nič več odlašanja

(Nadaljevanje s 1. strani)

VOLOGA SOCIALISTIČNE ZVEZE

OBČINSKI ODBOR SZDL v Kranju bo še v tem tednu sklical plenum, na katerem bo obravnaval naloge, ki jih ima Socialistična zveza v pripravah na volitve svetov potrošnikov. Razpravljal bo s sindikati trgovskih in gostinskih uslužbencev, ki lahko v marsičem pripomorejo, da bodo zbori potrošnikov čimbolje potekali in da bodo izvoljeni pošteni ljudje, ki bodo voljni delati v korist skupnosti. Ukrepi, ki jih je podvzela kranjska občina bodisi na političnem bodisi upravnem področju, so zelo dobri in bi se jih lahko poslužile pri svojem delu tudi ostale občine.

Socialistična zveza ima ob volitvah samoupravnih organov v trgovini odgovorne naloge. Potrebna bodo prepričljiva pojasnila, kako naj izgledajo in kakšno vlogo naj imajo sveti potrošnikov. So namreč ljudje, ki si od potrošniških svetov preveč obetajo. Pričakujejo, da bodo v eni sapi rešili vrsto problemov na področju trgovine. Mnenja so, da bo njihova glavna naloga, vplivati na znižanje cen v trgovini. Nekateri pa se boje, da iz vsega tega ne bo dosti, češ da imajo sveti potrošnikov pre malo kompetenc. Na rast in razvoj teh organov in njih uveljavljanje moramo gledati pač realno. Razvijali in krepili se bodo postopoma, hkrati z uveljavljanjem družbe-

nega upravljanja kot celote in pa seveda tem bolj, čim bolj bo aktivna organizacija Socialistične zveze.

Z dobrim političnim delom je treba zagotoviti čimboljšo udeležbo na zborih potrošnikov. Socialistična zveza pa naj tem svetom vsestransko pomaga, jih usmerja, da bodo reševali res najpomembnejše probleme in da se bodo v tem delu čimprej usposobili ter uveljavili.

ZVONKA LESJAKOVA

Na podlagi 52. člena uredbe o trgovanju ter o trgovskih podjetjih in trgovinah (Uradni list FLRJ št 37/55) in 2. odstavka 15. člena zakona o občinskih ljudskih odborih je Občinski ljudski odbor Kranj na 9. seji, dne 30. decembra 1955 sprejel

ODLOK

o ustanovitvi potrošniških svetov

1. člen

Ustanovijo se potrošniški sveti pri vseh trgskih podjetjih in trgovinah, pri trgovinah kmetijskih zadrug ter pri proizvodnih podjetjih s prodajalnami, ki prodajajo blago na drobno. Če proizvodna podjetja niso na območju občine, se ustanovijo potrošniški sveti samo pri njihovih prodajalnah na območju občine.

2. člen

Praviloma se ustanovi potrošniški svet pri vsaki posamezni prodajalni. Izjemoma se more ustanoviti en potrošniški svet za dve ali več prodajalnih istega podjetja, če so v neposredni bližini.

3. člen

Potrošniški sveti štejejo 5-7 članov. Upravnik trgovskega podjetja oziroma trgovine ne more biti član potroš. sveta. Predsednika sveta izvolijo člani sveta izmed sebe. Predsedniki svetov prodajalnih podjetja, ki ima več prodajalnih, so po svojem položaju člani potrošniškega sveta pri podjetju. Če ima podjetje več kot 7 prodajalnih, šteje potrošniški svet podjetja najmanj toliko članov, kolikor je potrošniških svetov prodajalnih.

4. člen

Potrošniške svete pri takih trgovinah oziroma prodajalnah, za katere je mogoče krog njihovih potrošnikov krajjevno določiti, volijo potrošniki neposredno na zborih potrošnikov. Zbori potrošnikov se skličejo za posamezno trgovino oziroma prodajalno; izjemoma pa je lahko skupen zbor potrošnikov za več prodajalnih, če so te v neposredni bližini in imajo isti krog potrošnikov.

5. člen

Potrošniške svete pri takih trgovinah oziroma prodajalnah, katerih krog potrošnikov presega meje naselja oziroma krajevno ni mogoče določiti, imenuje občinski ljudski odbor na skupen predlog občinskega odbora Socialistične zveze delovnih ljudi, Trgovinske zbornice okraja Kranj in sindikata trgovskih in gostinskih uslužbencev.

6. člen

O tem, za katere trgovine oziroma prodajalne se voli potrošniški svet po 4. ali 5. členu tega odloka, odloči svet za gospodarstvo občinskega ljudskega odbora. Ta odredi tudi rok volitev potrošniških svetov in skliče prve zbere potrošnikov.

7. člen

Delovna doba svetov potrošnikov traja eno leto. Zbor potrošnikov ali občinski ljudski odbor pa lahko še pred potekom te dobe razreši vse ali posamezne člane sveta in izvoli oziroma imenuje nove.

8. člen

Za izvršitev tega odloka skrbi svet za gospodarstvo občinskega ljudskega odbora, ki izda navodila za volitve in poslovanje potrošniških svetov.

Potrošniški sveti na podlagi tega odloka in navodil gospodarskega sveta sprejmejo svoje poslovniike, trgovska podjetja oziroma trgovine pa temu ustrezno prilagodijo svoja pravila.

9. člen

Ta odlok velja takoj in se objavi v Uradnem vestniku okraja Kranj. Štev. 108/1-55.

Kranj, dne 30. decembra 1955.

Predsednik:
(Vinko Hafner)

V petek zjutraj so bili organi Ljudske milice v Škofji Loki obveščeni, da visi na hrastu v gozdčku ob Virmašah obešenec.

Kaj je privedlo Ignaca Oblaka, delavca v »Jelovici«, ki je doma iz Trebiže v Poljanski dolini, do takega dejanja je težko reči. Varstveni organi domnevajo, da dejanje izvira iz privatnih življenjskih razmer. Oblak je namreč prebival pri neki vdovi v Virmašah, kjer se je hotel počutiti kot gospodar. Ker pa ni maral njenih otrok se vdova ni hotela z njim poročiti. Zato je na predvečer samsomora zahteval svoje stvari in se odpeljal. Pred odhodom je še zagrozil, da ga bodo še pomnili. Nato se je verjetno zdrževal po gostilnah in okoli polnoči polil več brisač z bencinom z namenom, da bi zažgal vdovi senik. Zaradi poka, ki je pri vžigu nastal, so se sosedje zbudili in požar preprečili. Storišlec pa se je nato obesil, kakih 200 m od hiše.

Hafner Franc iz Sv. Duha pa si je te dni s strojem za rezanje repe močno prerezal žile na levi roki.

ZIME ZADNIH LET so muhašte. Komajda zapade kaj snega tja konec januarja. In na Gorenjskem zima brez snega ni zima. To občuti še prav posebno mladež, ki se obupno ozira v vsak oblak — jo bo osrečil ali ne.

Jesenice so eno od tistih dveh mest v Jugoslaviji, ki imata umetno drsališče. To drsališče, čeprav je le boren nadomestek za brezmejne širjave snežnih poljan, pride mladini in odraslim zelo prav. Ze v ranih jutranjih urah (to je videti posebno v času počitnic) se zgrinja mladina proti drsališču, na gladki ledeni ploskvi preživi vsak dan več ur vesele sproščenosti.

Razen drsalcev, ki se urijo in vesela na drsališču pa je na Jesenicah še velika množica »hokeistov in drsalk«, ki nimajo niti drsalk niti ne hodijo na drsališče.

BILO JE LANI pozno jeseni. Sel sem po eni tistih ozkih, lahko bi rekel, zakotnih,

jeseških ulic. Izza ogla ki je od časa do časa kanila na beton. ZA GOSTILNO »VIS« sem oni dan videl »takole« hokejsko moštvo, ko se je pripravljalo za tekmo. Vratarja so posebno skrbno opremili. Noge so mu do kolen ovili v vrečaste krpe in mu dali v roke najmočnejšo hokejsko palico. Dva dečka sta s kamnom in krivimi žebli kovala in popravljal svoja palice, ostali pa so si dali mnogo opravka z igriščem. Le-to je bilo manjše od enega ara — blaten prostor med dvema drvarnicama.

Ko sem bil mimo, sem se skrtil, da bi videl njihovo igro. Zapodili so se za lesenim pakom, mahali vsevprek s krivimi palicami in s krepkimi besedami dajali duška svojim čustvom. Kmalu ni nikogar več motilo, da nimajo drsalk in da se namesto po ledu, pode po blatnem dvorišču.

MLADINA JE IZNAJDLJIVA. S svojo bujno fantazijo najde izhod iz vsake zadrege. Toda ne bilo bi prav, če bi takemule fantiču ne pogledali tudi nekoliko globlje v dušo.

Pred nekaj dnevi sta šli proti drsališču pod Mežakljo dve mladi dekleti z drsalkami čes ramo. Srečali sta gručo dečkov — drsalcev in hokeistov na »suhem«. Dečki so se ustavili in zrli za njima, dokler so ju videli. Njihove oči so visele na drsalkah. In videl sem, kako so se kresale iskricke poželenja v njih.

Ko človek premišlja takele stvari, si nehoti misliti: Morda bi se pa le dalo nekaj storiti za otročad. Ali bi morda vsi tisti, ki nam je mladina pri srcu, ne mogli sčasoma ustvariti nekega »fundusa drsalk«, da bi jih takele drsalec lahko izposodil in se z njimi kdaj pa kdaj zapodil na pravem ledu.

Umetno drsališče na Jesenicah

drsalk in se drsajo, kolikor je to sploh mogoče, kar po podplatih čevljev.

Tisto dopoldne so se zamotali tri krive palice in tri telesa v klobčič, glave so zabobnale druga ob drugo in največji igralec je odletel na tla. Z glavo je zadel ob betonski rob. Iz ustnice in s čela je pritekla kri. A bil je kmalu na nogah.

Igralci so ga obstopili. Fantič je potegnil iz žepa umazan robec in si ga začel pritisniti na ranjen obraz. Natančno so ga pregledali, ga vprašali, če ga kaj boli in nazadnje strokovnjaško ugotovili, da ne bo hudega.

Kmalu so spet zadržali čevlji po srežastem betonu in udarile palice druga ob drugo. Ranjenec je sedel na tla, nekaj časa žalostno opazoval igro, nato pa vstal in se zapodil za pakom. Najbrž je kmalu pozabil na bolečine in kri.

ki je od časa do časa kanila na beton.

ZA GOSTILNO »VIS« sem oni dan videl »takole« hokejsko moštvo, ko se je pripravljalo za tekmo. Vratarja so posebno skrbno opremili. Noge so mu do kolen ovili v vrečaste krpe in mu dali v roke najmočnejšo hokejsko palico. Dva dečka sta s kamnom in krivimi žebli kovala in popravljal svoja palice, ostali pa so si dali mnogo opravka z igriščem. Le-to je bilo manjše od enega ara — blaten prostor med dvema drvarnicama.

Ko sem bil mimo, sem se skrtil, da bi videl njihovo igro. Zapodili so se za lesenim pakom, mahali vsevprek s krivimi palicami in s krepkimi besedami dajali duška svojim čustvom. Kmalu ni nikogar več motilo, da nimajo drsalk in da se namesto po ledu, pode po blatnem dvorišču.

MLADINA JE IZNAJDLJIVA. S svojo bujno fantazijo najde izhod iz vsake zadrege. Toda ne bilo bi prav, če bi takemule fantiču ne pogledali tudi nekoliko globlje v dušo.

Pred nekaj dnevi sta šli proti drsališču pod Mežakljo dve mladi dekleti z drsalkami čes ramo. Srečali sta gručo dečkov — drsalcev in hokeistov na »suhem«. Dečki so se ustavili in zrli za njima, dokler so ju videli. Njihove oči so visele na drsalkah. In videl sem, kako so se kresale iskricke poželenja v njih.

Ko človek premišlja takele stvari, si nehoti misliti: Morda bi se pa le dalo nekaj storiti za otročad. Ali bi morda vsi tisti, ki nam je mladina pri srcu, ne mogli sčasoma ustvariti nekega »fundusa drsalk«, da bi jih takele drsalec lahko izposodil in se z njimi kdaj pa kdaj zapodil na pravem ledu.

ZVAN FRANCE

Začeli so s predavanji

V Tuhinjski dolini je zaradi pomanjkanja prostora kulturno prosvetna dejavnost omejena zgolj na predavanja. Ljudstvo pa je željno pouka in hvaležno za vsako dobro besedo. To je pokazalo tudi predavanje o problemih kulturno prosvetnega dela, ki ga je organizirala izobraževalna sekcija »Solidarnosti« iz Kamnika v Zgornjem Tuhinju. V mali dvorani se je zbralo okoli 170 ljudi, ki so pozorno spremljali predavanje in gledali potem še tri poučne filme. Izrazili so željo, naj bi bile take prireditve v zimskem času vsaj enkrat na mesec.

ZA PRVO predstavo v letu 1956 je KUD Goritè pripravilo igro Rada Murnika »Matajev Matija«. V teh dneh jo je uprizorilo v Zadržnem domu v Goritèh.

DPD »Svoboda« Medvode je za soboto in nedeljo pripravila opereto v treh dejanjih »Tam na gorah«. Opereto je uglašil Ingris, pesne vložke pa so nastudirale članice TVD »Partizan« iz Medvode. Dogodke v gorski vasi med zadnjo vojno, je spremljal orkester pod vodstvom Alojzija Oselija.

Taborniki iz Domžal so takoj po občnem zboru pričeli z delom. Pripravili so več zanimivih taborniških predavanj. Prvo predavanje načelnika družine Tineta Bolharja »O tabornjstvu slovenskih tabornikov v Avstriji«, ki je bilo spremljano z diapozitivni posnetimi v Avstriji, je bilo zelo dobro obiskano. Za prihodnje predavanja pripravljajo nekaj misli o L. zletu izvidnikov Srbije, o zimskem taborjenju itd.

Dramska skupina v Begunjah se pripravila na svojo prvo premiero — komedijo »Trije vaški svetniki«. Delo režira Ivan Gašperin in ga nameravajo nastudirati do 22. januarja.

Na šahovskem brztornirju, ki ga je organizirala šahovska sekcija »Solidarnosti« v Kamniku je med 19 udeleženci iz Kamnika, Pregorja in Komende zmagal Trbižan pred Dobrovoljcem.

Novo ustanovljeno delavstvo-prosvetno društvo »Svoboda« iz Podnarta je pretaklo nedeljo gostovalo tudi v Podbrezjah z župančičevo »Veroniko Deseniško«. Igralci so občinstvo s svojimi igro zelo navdušili in so bile vstopnice že v predprodaji razprodane. Kaže, da si bodo mladi igralci kmalu pridobili sloves.

sodišča

Franc Smolko iz Odrancev se je dne 2. 10. 1955 mudil na veselici v Lajšah v Selški dolini. V poznih večernih urah se je podal domov. Na povratku je kmalu ob cesti iz Lajš opazil ležeča kolesa, katera so tam pustili fantje, ki so šli na veselico v Lajše. Z dveh koles je odtrgal dinamomotorčke in sicer enega v vrednosti 4 tisoč dinarjev, drugega pa v vrednosti 5000 dinarjev. Za obe tatvine se je moral pred kratkim zagovarjati pred sodiščem. Na sodišču se je hotel opravičevati z vinjenostjo, vendar ta zagovor sodišče ni sprejelo in ga je obsodilo na tri mesece zapor.

Ivan Perkovič, doma iz Belega v Bosni, je nekoč v letu 1954 brez dovoljenja prodal v Mačičah in bližnji okolici razne ure. Za to nedovoljeno trgovino z urami je bil od sodišča obsojen na 40 dni zapor. Sodišče je izreklo ostrejšo kazen predvsem zato, ker so tovrstna kazniva dejanja precej razširjena ter storilci z malovrednimi urami varajo nevesče kupce in si ustvarjajo prekomerne dobičke.

Ponedeljkov obveščevalec

- Mali oglasi**
 - Prodaj kravo, ki bo drugič teletila 15. januarja. — Zgornja Besnica 74.
 - Prodaj enostanovanjsko hišo. — Primskovo 160, Kranj.
 - Zamenjam betonsko železo 9-12 mm za 14-16 mm. Naslov v upravi lista.
 - Prodaj telico oz. kravo staro dve leti s teletom, mati rodovnica. Naslov v upravi lista.
 - Gospodinjstvo pomočnico ali zdravo in pošteno dekle, vajeno vseh hišnih del, z gospodinjstvom tečajem sprejemem. Pismene ali osebne ponudbe javiti na naslov: Zelinka Meta, Ljubljana, Celovška cesta 34.
- Objave**
 - Komisija za pripravo predlogov o uporabi zemljišč za gradbene namene Občinskega ljudskega odbora Kranj je v smislu Navodila za izvajanje uredbe o uporabi zemljišč za gradbene namene (Uradni list LRS št. 14-54/54) na svoji redni seji dne 6. 12. 1955 sprejela in izdala naslednje
- OPOZORILO**
 - Vse vloge in prošnje za načelno odobrenje zazidljivosti
- Gledališče**
 - Prešernovo gledališče Kranj
 - Torek, 10. januarja ob 16. uri Izven. Grimm - Skufca: »Janško in Metka«.
 - Sreda, 11. januarja ob 16. uri — zaključna predstava za tovarno »Iskra« — Kranj. Vasja Ocvirk: »Tretje ležišče«.
 - Četrtek, 12. januarja ob 16. uri — red C in izven. Grimm - Skufca: »Janško in Metka«.
- KINO**
 - TA TEDEK BOMO GLEDALI
 - KINO »KRVAVC« CERKLJE
 - 11. januarja 1956 ameriški barvni film »ALICA V PRAVLJICNI DEZELI«. Dopoldne in popoldne predstave za šolsko mladino. Zvečer ob 20. uri za odrasle.
 - KINO »RADIO« JESENICE
 - 10. januarja 1956 indijski barvni film »MANGALA HČI INDIJE«. Od 11. do 13. januarja 1956 ameriški avant. film »KALIFOV ZAKLAD«. Predstave vsak dan ob 18. in 20. uri.
 - KINO »PLAVŽ« JESENICE
 - 10. januarja 1956 amer. avant. film »KALIFOV ZAKLAD«. 11. in 13. januarja 1956 indij. barv. film »MANGALA HČI INDIJE«. Predstave ob delavnici ob 18. in 20. uri.

VELIK KORAK NAPREJ

Uspehi gorenjskih plavalcev so vsako leto pomembnejši

100 m HRBTNO	
1. Bogataj (Kamnik)	1:17,4
2. Colnar (Triglav)	1:21,2
3. Šarc (Prešeren)	1:25,2
4. Lozar (Triglav)	1:26,8
5. Grošelj (Prešeren)	1:27,8
6. Trefalt (Triglav)	1:28,9
7. Bolko (Prešeren)	1:32,6
8. Cilenšek (Prešeren)	1:32,6
9. Pogačar (Kamnik)	1:34,9
10. Juvan (Bled)	1:35,7

Povpreček: 1955 1:28,3 — 1954 1:25,6

100 m hrbtno je edina disciplina, v kateri smo nazadovale. Samo Colnar je izboljšal svoj lastni rezultat, ki daje upanje, da bo Triglav končno le dobil hrbaša z rezultatom pod 1:20,0. Bogataj je kljub slabšemu rezultatu kakor lani, obdržal vodstvo v lestvici. Razveseljivo pa je to, da ima Prešeren kar štiri mladice predstavnikve v tej lestvici, ki bodo prav gotovo drugo leto toliko napredovali, da bomo tudi v tej disciplini lahko govorili o napredku. Zadnji je Blejčan Juvan, ki se je kot edini predstavnik nekaj zelo močnega plavalnega kluba uspel preriniti med desetorico gorenjskih plavalcev.

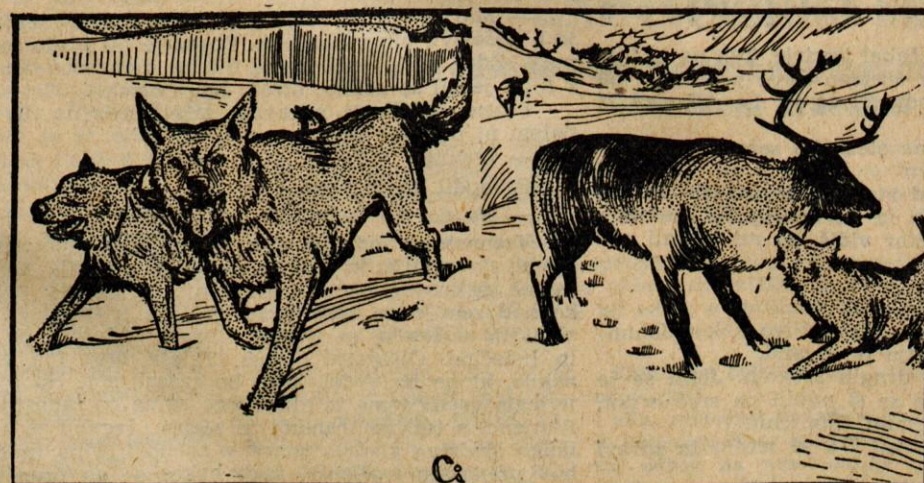
200 m METULJČEK	
1. Zrimšek Kamnik	2:55,0
2. Tratnik Triglav	2:59,0
3. Cerer Kamnik	2:59,7
4. Dobrovolje Kamnik	3:02,7
5. Arnšek Triglav	3:05,3
6. Magister Prešeren	3:16,7
7. Košnik St. Triglav	3:18,1
8. Pikelj Prešeren	3:21,8
9. Veličkovič Triglav	3:30,2
10. Chwatal Triglav	3:31,2

Povpreček: 1955 3:12,0 1954 3:15,7

Uspehi Avto-moto društva v Senčurju

Senčur, 6. januarja. Avto - moto društvo Senčur je po uspelem tečaju organiziralo šoferjske izpite. Za izpite se je prijavilo 23 tečajnikov. Spraševalna komisija iz Ljubljane je bila precej stroga, tako da je izpite položilo le 13 tečajnikov. Od teh so dobili štiri prav dobro oceno, devet pa dobro. Omenjeno društvo je še mlado, saj je bilo ustanovljeno šele maja 1955. leta. Do sedaj je organiziralo že 5 tečajev, izpite za šoferje - amatere pa je naredilo že preko 100 članov društva. Za plodno dosedanje delo imajo vsekakor največ zaslug ustanovitelj in predsednik društva Janez Jenko ter Stane Vidmar, Ciril Luskovec in Janez Daček. B. Čarman

NGG B.A. Z. SEV. PRIREDIL: B. MLAKAR. NARISAL: C. OBLAK

Tekli so v dolgi raztegnjeni vrsti. Spre-daj je tekel Baloo. V vsem krdelu se je mogel meriti z njim samo eden — Blisk. Zato ga je Baloo sovražil. Neomejeni gospodar nad vsemi drugimi je čutil v Blisku nevarnost za svoje lastno nadvlado. Vendar se nista še nikdar spopadla, kajti Blisk ni čutil želje po oblasti. Kmalu so začeli šibkejši zaostajati. Blisku ob rami je tekla mlada volkulja, majhna, vitka, lepa zver, ki si ga je sama izbrala za svojega gospodarja.

Kmalu so naleteli na jelene. V istem trenutku, ko se je začel klic krdele, so volkovi že tudi navallili. Bliskovi tovariši so šli na delo po dva, trije ali še več na vsakega jelena, ne pa on, kajti njegova narava je zahtevala, da se je boril sam. Z vsvojo težo se je obesil na vrat mladega samca, tako, da ga je jemen vlačil za seboj. Kmalu pa je jelo odložen in padla sta na tla. S tem pa se je borba šele prav začela, kajti sedaj je začel jelen uporabljati tudi svoje strašne parklje.

„Mladina je še vedno premalo borbena“

Da smo imeli novinarji »Glas Gorenjske« v Predvorju »Novinarski večer«, smo že poročali. Na tem večeru je bil kot poslušalec tudi Janko Štefo. Izrazil sem to priliko in ga pred poslušalci prispil za kratek razgovor. Janko mi je na zastavljena vprašanja z veseljem odgovoril. Ker pa menim, da bo ta razgovor zanimiv tudi za vse naše bralce, ga danes objavljamo.

»Slišal sem, da nimate več namena aktivno udeleževati se v smučanju?«
»Kdo je pa to rekel?! To sploh ne drži! Res pa je, da se zaradi službe letos nisem utegnil udeležiti nobenega treninga. Konec januarja bom imel več časa. Tisti, ki pa menijo, da sem zaradi tega, ker sem se pred lanskim letom polomil, za »stare šarose«, se pa presneto motijo. To sem dokazal že lani, ko sem jih parkrat pri nas doma vse našgal. Morda bo tudi letos šlo.«
»Ali boste letos tekmovali na zimskih olimpijskih igrah?«
»Vse zavisi od tega, če bodo izbirne tekme. Če bom na teh med prvimi tremi, grem, drugače pa...« (Op.: Medtem je bila že določena državna reprezentanca za olimpijado, izbir-

nih tekem pa tudi ni bilo.)
»Kaj pa vi menite o naši mladi generaciji?«
Nekaj med njimi je prav dobrih. Večkrat so naši smučarji bolj nadarjeni za ta šport, kot marsikateri tuji »asi«. Samo pri nas manjka zadostnih pogojev za treninge. Tako pa pride naš tekmovalc v inozemstvo na tekmovanje, ko je doma prevozil morda le 20 kilometrov ali pa še teh ne, Avstrijo, Italijo ali Francozi pa že po 200 ali celo 400 kilometrov. Le kdo naj jih potem našče? Oni znajo, mi smo nadarjeni, a znanje zmaguje. Drži pa tudi to, da so naši mlajši smučarji premalo borbeni! Niso redki primeri, da gredo radi v inozemstvo zato, da lahko rečejo, da so bili za mejo. In še to. Pri nas nudimo smučarjem premalo sredstev,

medtem ko nekaterim športom dajemo v tem pogledu ne vedno zasluženo prednost. V ilu-

Naš športni urednik v razgovoru z Jankom Štefotom

stracijo vam bom povedal tale dogodek:

Nekoč, ko smo se vračali iz Avstrije, smo v vlaku prisideli k našim nogometšem, ki so prav tedaj prihajali z Angleškega. Beseda je dala besedo in pogovor je med drugim nanesel tudi na dnevnice, ki jih dobimo za bivanje v tujini.

»Kolikšni so bili vaši dnevni prejemki v Angliji?« sem vprašal nasproti sedečega Bobeka.
»45 funtsterlinga, ni manje ni više.« je dejal samozavestno.

Začuden sem ga pogledal in kar majhnega sem se nenadoma počutil v družbi te privilegirane športne aristokracije. Nato sem mu odvrnil:

»Mi smo imeli le 45 avstrijskih šilingov.«

Tedaj me je Bobek počastil s prizanesljivim nasmehom: »Bogami, onda ste stvarno amateri!«

FABO

Kratke vesti

Kegljaški klub iz Domžal, je v nedeljo, 8. januarja, v Kamniku premagal kegljaški klub iz Kamnika. Igra je bila zanimiva in napeta.

V kamniški kino dvorani, bodo predvajali smučarske filme, v torek ob 16. uri.

V nedeljo, 8. t. m. je bil na Starem vrhu veselalom, ki ga je organiziral SK »Ločane«. Ob začetku tekmovalja, je bilo snega 35 cm, vreme pa je bilo ugodno.

Izbirne tekme na Pokljuki

(Nadaljevanje s 1. strani)

4. Zdravko Hlebanja, Mojstrana 0.57.49 ure; 5. Zdravko Goričnik, Triglav Kranj 0.58.44. ure.

Članice: tek na 7 km: 1. Vodenlič Blaženka, Delnice 0.35.36 ure; 2. Kovačič Karmela, Delnice 0.38.04 ure; 3. Tatjana Urbinc, Enotnost Ljubljana 0.38.34 ure.

Mladinci: tek na 7 km: 1. Fornci, Enotnost Ljubljana 0.33.24 ure; 2. Janez Peternelj, Enotnost Ljubljana 0.36.10 ure; 3. Lado Rovšnik, Enotnost Ljubljana 0.37.35 ure.

Organizacija tekmovalja je bila odlična.

Našo državo bodo zastopali na olimpijadi: 1. Matevž Kordež, 2. Janez Pavčič, 3. Zdravko Hlebanja, 4. Cvetko Pavčič. 5. kandidata pa bo določila ponovna preizkušnja na izbirnih tekmah v torek, 10. januarja.

TOM

Nogometni sodniki so se sestali

Kranj, 8. januarja.

Včeraj je bila v Kranju skupščina odbora nogometnih sodnikov, katere so se udeležili vsi nogometni sodniki z Gorenjske. Upravni odbor je podal poročilo o dosežanjem delu, nakar se je razvila živahna razprava. Sodniki so bili v preteklem letu 338 krat poslani na sojenje 238 tekem. Dejstvo, da se klubi niso pritožili nad njihovimi sodbami, dokazuje, da so bile vse tekme sojene v redu. Ob koncu so navzoči sodniki izvolili nov upravni odbor, katerega člani so tovarishi: Kraljič, Čadež, Korent, Moškov in Novak.

Uspeh Jeseničanov

V okviru republiškega prvenstva v hokeju na ledu je bila v soboto zvečer na jeseniškem umetnem drsališču odigrana hokejska tekma med hokejskim klubom Jesenice A in hokejskim klubom Celje. Zmagali so Jeseničani z rezultatom 22:2 (11:1, 4:0, 7:1).

Hokejski klub Jesenice B in hokejsko moštvo Maribora je odigralo včeraj popoldne prvenstveno tekmo, katere rezultat je 13:0 za B moštvo Jesenic (3:0, 7:0).

Ob 18. uri pa je bila odigrana tekma med jeseniškim A moštvom in hokejskim moštvom Vevče. Zmagalo je Jesenice A moštvo z rezultatom 11:0 (5:0, 3:0, 3:0).

VSAK NAROČNIK »GLASA GORENJSKE«, KI IMA PO-RAVNANO NAROČNINO VSAJ ZA EN MESEC VNAPREJ, JE NEZGODNO ZAVAROVAN!

Kratko in jedrnato

Nedelja, 8. januarja.

Danes dopoldan je bil v domu »Svoboda« v Stražišču III. redni letni občni zbor ŠD »Mladost«, katerega so se razen članov društva udeležili tudi predstavniki množičnih organizacij, občinski ljudski odbor pa je zastopal Cene Beznik.

Po obširnih poročilih je bila kratka, vendar jedrnata in zelo plodna razprava, v kateri so največ razpravljali o ustvaritvi boljših delovnih pogojev v prihodnjem letu. To je: dograditev športnega igrišča (predvsem lahkoatlatske in moto-steze), kako priti do primerne prostora v prvenstvenih tekmovanjih,

Z občnega zbora ŠD »Mladost«. Predsednik društva Ferdinand Jocič poroča o delu v preteklem letu

za gojitev nekaterih športov čez zimo ter o sredstvih, ki so potrebna za tekmovalje in nabavo rekvizitov v letu 1956.

Z zadnjim v zvezi je bil predlagan tudi predračun potreb društva za letošnje leto. Menimo pa, da je predvidena vsota (preko 8 milijonov dinarjev) le prezahtevna, zlasti še, če vemo, da so bili izdatki ŠD »Mladost« v preteklem letu dobrih milijon dinarjev. S tem nimamo namena reči, da društvo teh sredstev dejansko ne potrebuje. ŠD »Mladost« bi morala upoštevati težave, s katerimi se danes borijo še vsi in vedeti, da ni možno kar čez noč zvišati dotar-

vidimo, da se tudi s skromnimi sredstvi lahko z voljo doseže lepe rezultate.

Ob koncu so izvolili še 23-članski upravni odbor.

Tri zmage mlade reprezentance

Naša mlada nogometna reprezentanca, ki se mudi na gostovanju v Burmi, je doslej odigrala tri tekme in odločila vse tri z visokim količnikom v svoj prid. Najprej je porazila vojaško moštvo z 9:0, nato civilno reprezentanco z istim količnikom, preteklo soboto pa je imela za nasprotnika kombinirani tim vojakov in civilistov — torej najboljšo od najboljšega — in ga odpravila s 7:1. Skupen količnik je sedaj nadvse laskav 25:1.

V vseh treh tekmah, ki jih je gledalo za ondotne razmere rekordno število gledalcev, med katerimi so bili predstavniki vlade in diplomatskega zbora, so pokazali Jugoslovani odlično tehnično znanje ter popolnoma prevladovali na terenu. Posebno so se odlikovali Mujič s svojo prodornostjo in strelji na gol, Prlinčević, Veselinovič, predvsem pa Toplak, ki zaradi svoje iznajdljivosti pred golom ter odlične in nesebične igre postaja vedno resnejši kandidat naše bodoče državne reprezentance.

Kegljanje na ledu

Kegljanje na ledu

V soboto je bil na Jesenicah I. državni kegljaški turnir v kegljanju na ledu, ki se ga je udeležilo 17 kegljaških ekip s 60 keglačji. Na turnirju so sodelovale naslednje ekipe: »Triglav« Bled, »Bled« Bled, »Gozdar« Bled in 4 posamezne ekipe.

»Bled« je dosegel 1. mesto, Jesenice 2. in zopet Jesenice 3. mesto. Med posamezniki je dosegel največ točk Jeseničan Franc Božič, ki je postavil nov državni rekord in drugi evropski rekord z 52 točkami.

Takrat ji je hotel odpisati, naj ne hodi v vojsko. Bal se je zanjo.

Pismo pa je zaključila: — Se marsikaj bi Ti moral pisati, dragi Irwing! Tako sama sem, odkar te ni. Zvoljenje je tako težko. Edini lepi spomin je tisti dan pred vojno. Ali se še spominjaš, dragi Irwing, kako je bilo? Bila sem... Se še spominjaš? Zdaj pa sem sama in je vse drugače.

Napisala je še nekaj besed, a jih je potem prečrtala, tako da ni bilo moči razbrati.

... Tvoja, večno tvoja, če me boš še ljubil, ko se vrneš. Mary.

Mary — je šepetaje ponovil in zaspal. Sanjalo se mu je o posestvu blizu Londona. Zopet je bil z njo med tistimi polji. Zdaj ni bil več fant. Bil je njen mož. In z njo in z njim je bil še nekdo: otrok. Njun otrok!

Potem pa jih je naenkrat zajela nevihta. In potem... potem ni bilo nič več...

— Irwing!

Prebudil ga je John.

— Na pot bo treba! Na pot domov!

Vsenaokrog tema in v njej brnenje trimotornika. Tam spodaj je zemlja in usmiljena tema zagrinja požgane ruševine, pokriva grobove, razdejanje, ki ga seje vojna. Visoko nad zemljo pa reže temo letalo s tristokilometrsko brzino. In v letalu so ljudje. Obrazi izklesani od trpljenja in bolečine. Obvezani obrazi. Telesa brez rok ali nog in nekdo, ki ne bo vedel, kdaj bo zazoril zor. Na njegove oči je legla večna tema in nikoli več ga ne bo zapustila. Ljudje. Ranjenci s težkimi ranami in slepec. Izgubil je vid, da bo lahko ljudstvo gledalo sonce v svobodi. Tih in brez vzdihov prenašajo trpljenje, tako kakor so ga prenašali v juriših in na dolgih pohodih preko zemlje, za katero so bili pripravljeni umreti.

— Čez dve uri bomo v Bariju, — pravi John.

— Da, — pritrdi Irwing. Potem pa se potopita vsak v svoje misli.

Irwing razmišlja o sanjah, ki jih je sanjal ponoči. John pa o daljavih in o pojmu daleč.

Pet sto kilometrov v dveh urah, za tistega, ki je v letalu, je blizu. A blizu od hriba do hriba, ki ju loči cesta, proga in reka, je daleč, neskončno daleč. Tako daleč, kakor je za letalo pot od krajev, kjer, so vzleteli, do Barija nekje na jugu Italije.

— Čudne sanje, — razmišlja Irwing. Tako lepo je bilo sprva. Posestvo, tisto posestvo v bližini Londona, kjer je skupaj z Mary preživel najlepši dan svojega življenja.

Naša mlada velemojstra na mednarodnih turnirjih

Naša mlada velemojstra Bora Ivkov in S. Matanovič, na turnirjih v Hastingsu oziroma v Beverowijku razmeroma dobro zastopata naš šah. Ivkov je dokončno zasedel 3. mesto s 6 1/2 točkami za mladim Rusom Korčojem in Islandcem Olafsohnom, ki si s po 7. točkami delita prvo in drugo mesto. Ivkov je v partiji s Korčojem igral preveč tvegano in izgubil, sicer bi s svojima tekmečema lahko delil prvo, drugo in tret-

je mesto. Matanovič pa je na turnirju v Beverowijku slabo zastavil in izgubil kot beli proti Stahlbergu, v drugem kolu pa je dobil celo točko proti Špancu Toranu in je trenutno na tretjem mestu.

Berčič, mladinski šahovski prvak

V soboto je bil v Tržiču zaključen letošnji mladinski šahovski turnir za prvenstvo Gorenjske. Na turnirju je sodelovalo 14 mladincev in sicer iz Kranja trije, po dva iz Tržiča, Radovljice, z Jesenic ter Javornika in po eden iz Škofje Loke, Kropše in Gorij. Prvo mesto in naslov mladinskega prvaka Gorenjske za leto 1956 je zasluženo, brez poraza, osvojil Alojz Berčič iz Kranja z 11 točkami pred Djordjevičem 9 1/2 (Kranj) in Jeseničanom Lakoto z 9 točkami. Ostala mesta so zasedli: Janhar in Čadež 8, Železnikar in Butorac 7 1/2, Dovžan in Skalič 7, Smrke 5 1/2, Grlic 5, Erjavšek 3, Ravnikar 2 ter Zemva 1 točko.

Ta teden

EN A

EKONOMSKA

Profesor za narodno ekonomijo je razlagal študentom investicijsko politiko, predvsem vprašanje nekoristnih investicij, in je hotel, da bi mu študentje navedli nekaj primerov. Nekdo se je javil k besedi in rekel: »Po mojem mnenju je lep primer za nekoristno investicijo, če grem zvečer ven — s svojo lastno sestro...«

OPOZARJAMO VSE NAROČNIKE, DA BODO NAROČNINO ZA 1956 LETO POBIRALI POŠTARJI KONEC JANUARJA. VSI, KI JIM BODO NAROČNINO PLAČALI, BODO PRIŠLI V POŠTEV PRI NAGRADNEM ZREBANJU!

— Rosita. Lepo, pogumno dekle, — je odgovoril John.
— Rosita? — se je začudil kapetan Simitch. To ime je že slišal. Kdo neki mu ga je omenil. Brskal je po spominu. Da. Omenil mu ga je oni poročnik, ko je prišel. Tisti, ki je bil ranjen. Majhna rana. Vendar se mu je med potjo zastropila in bi kmalu umrl. Partizanski zdravnik mu je moral amputirati roko. Zdaj je že toliko dober, da bo lahko jutri odpotoval z letalom v Italijo.
John je vprašujoče gledal v kapetana Simitcha, ko je ta pri imenu Rosita umolknil. Misli je, da bo ob tem imenu pogovor nadaljeval, a kapetan Simitch je rekel:
— Imate srečo. Če bi prišli jutri, bi morali čakati na prihodnji transport. Tako pa odleti letalo jutri. Uro pred zoro. Težke partizanske ranjence bomo transportirali z letalom in nekega našega oficirja. Invalid. Brez roke. Zastrupitev in amputirati so mu jo morali.
Se več bi mu povedal o tem oficirju, da ni nekdo potrkal in takoj vstopil:
— No, sir captain, kdaj pojde letalo? — Bil je brezroki oficir.
— Stopite sem, poročnik, da vam predstavim sopotnika. Prav tako ubežnika iz nemškega taborišča. Pozna vašo znanko Rosito.
John se je med tem dvignil in se obrnil. Strmel je v brezrokega oficirja. Tudi ta je strmel vanj, dokler se ni iztrgalo iz njega:
— John! Ali je mogoče?
John ni mogel od začudenja in vzhičenja spregovoriti. Kapetan Simitch je umolknil.
Potem se je Johnu razvezala govorica v eno samo besedo:
— Irwing, Irwing, Irwing, — je ponavljal in objemal enorokega prijatelja.
— In jaz sem te imel za mrtvega, — je rekel Irwing.
— In jaz tebe, — je skoro neslišno rekel John.
In zdaj sta dopolnjevala svoji zgodbi. Simitch pa je po-

35 slušal. Že več Angležev je šlo zadnje čase s pomočjo partizanov domov. Bili so pilotje in posadke sestreljenih letal in bili so ujetniki. Toda takega srečanja kapetan Simitch še ni doživel.

John je pripovedoval o duševnem trpljenju, ki ga je doživljal, ko je izgubil prijatelja. O krivdi, ki jo je do njega čutil. Irwing pa mu je pripovedoval svojo zgodbo, od takrat, ko ju je usoda ločila.

Bilo je takole. Ko so zaplesali nemški čevlji po dračju, pod katerim je bil skrit, je doživel tak živčni napor, da se je pogreznil v spanec. Dva dni je spal, ne da bi se prebudil. Potem je blodil prav tako kakor John. Iskal je prijatelja.
— Verjetno si šel naprej, sem si mislil. Ali pa so te Nemci ujeli.

In pripovedoval je, kako je čakal kurirje. Teh pa ni bilo in šel je sam naprej. Na hribu onstran Save je naletel na partizane. Nahrnili so ga in odpočil se je. Le roka ga je strašno bolela.

— Videl sem krvavo sled na stezi, ko sem te iskal, — ga je prekinil John.

— In jaz sem ležal tik pod stezo... Potem je šlo vse gladko. Le roka mi je zatekala in ko sem pred mesecem prišel sem, bi kmalu umrl. Kakor vidiš, so mi morali odrezati roko.

— Ubogi fant.

— Nič zato. Leva je.

Irwingova zgodba ni bila tako razburljiva kakor Johnova. In vendar je bila težka. Postal je invalid.

Potem so začeli govoriti o drugih stvareh. John se je preoblekel v novo uniformo. Ko so si napisli na srečno pot, sta Irwing in John rekla kapetanu Simitchu:

— Mnogo sreče, dragi kapetan! Da se srečni in zdravi vrnete v domovino.

Potem sta šla počivat. Ko sta bila sama, mu je John izročil robček.

— Tole sem našel, ko sem te iskal.

Irwing je vzdrhtel in ga hvaležno pogledal.

— John.

John je kmalu zaspal. Irwing pa ni. Zadnje čase je vedno pogosteje mislil na Mary. Ali ga bo še hotela? Z grenkobo je mislil ob teh mislih na izgubljeno roko. Še bolj pa ga je mučila misel:

— Ali je še sama?

Potem je ponavljal njeno zadnje pismo kakor molitev. Njeno zadnje pismo, ki ga je prejel na fronti pri Narviku. Na fronti pred dolgimi leti.

— Dragi! Odločila sem se, da se javim prostovoljno v vojsko. K telegrafistkam. Sedaj obiskujem tak tečaj...